

ORTNAMNSSÄLLSKAPETS I UPPSALA ÅRSSKRIFT

2021

REDIGERAD AV MATS WAHLBERG
OCH STAFFAN NYSTRÖM

With English summaries

ORTNAMNSSÄLLSKAPET I UPPSALA

Anmälan om medlemskap i Ortnamnssällskapet i Uppsala sänds till vice sekreteraren Agneta Sundström (agneta.sundstrom@gmail.com).

Bidrag som önskas publicerade sänds till redaktören

Mats Wahlberg (mats.wahlberg@isof.se).

Författare till bidragen ger – genom att sända in dem – sitt tillstånd till att dessa får publiceras i årsskriften i såväl tryckt som digital, öppet tillgänglig form.

För bedömning av manuskript till uppsatser i Ortnamnssällskapet i Uppsala årsskrift anlitas även vetenskapliga granskare utanför redaktionen.

Utgiven i samarbete med Institutet för språk och folkminnen och Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet.

Adress: Ortnamnssällskapet i Uppsala, Box 135, SE-751 04 Uppsala
www.ortnamnssallskapet.se

© Respektive författare

ISSN 0473-4351

Produktion: eddy.se ab, Visby 2021

Tryck: RK tryck, Uppsala 2021

Innehåll

<i>Källström, Magnus</i> : Ett oläst kvinnonamn på runstenen U 932 från Uppsala domkyrka	5
Summary: An unread woman's name on the rune stone U 932 from Uppsala Cathedral	14
<i>Lilljegren, Joakim</i> : Namnet <i>Aimar</i>	15
Summary: The name <i>Aimar</i>	20
<i>Strandberg, Svante</i> : <i>Gersnäs</i> i Katrineholm	21
Summary: <i>Gersnäs</i> in Katrineholm	26
<i>Strandberg, Svante</i> : <i>Öljaren</i> och <i>Lilla Öljaren</i> i Oppunda härad och <i>Öljesjön</i> i Fellingsbro	27
Summary: <i>Öljaren</i> and <i>Lilla Öljaren</i> in Oppunda härad and <i>Öljesjön</i> in Fellingsbro	40
<i>Strandberg, Svante</i> : Oförstådda, missförstådda, omvandlade och förkastade ortnamn	41
Summary: Place-names that are not understood or misunderstood, reshaped or discarded	57
<i>Tollin, Clas</i> : Namnen <i>Lappkärret</i> och <i>Lappkärrsberget</i> på Norra Djurgården från ett topografiskt och geografiskt perspektiv	59
Summary: The names <i>Lappkärret</i> and <i>Lappkärrsberget</i> in Norra Djurgården from a topographical and geographical point of view	70
<i>Williams, Henrik</i> : Ett otolkat mansnamn på runstenen vid Lund, Björklinge socken (U 1054) och ett ordbildningsproblem	71
Summary: An uninterpreted man's name on the rune stone at Lund, Björklinge parish (U 1054), and a word formation problem	75
Ortnamnssällskapet i Uppsala Berättelse över Ortnamnssällskapet i Uppsala verksamhet under år 2020	77
Författare	79
Förkortningar	81

Ett otolkat mansnamn på runstenen vid Lund, Björklinge socken (U 1054) och ett ordbildningsproblem

Av Henrik Williams

Runstenen U 1054 står där en gång landsvägen Uppsala–Björklinge har gått fram men numera inte kan skönjas. Monumentet är svårt fragmentariskt och var det redan 1860 när det hittades, även om då också ett bottenstycke fanns bevarat. Det är en runföljd på detta försvunna fragment som är föremålet för uppmärksamhet i min uppsats. Runinskriften lyder enligt Elias Wessén (i SRI 9 s. 323):

... oias ... þfastr hi ... [skatnik faþur -...]

... [Gu]ðfastr hi[ogg?] ... faður ...»

... Gudfast högg(?) ... fader ...»

Suppleringen av de försvunna runorna har skett utifrån från Richard Dybecks Sveriges runurkunder (1860–1871:1 pl. 58, nr 240). Det ska anmärkas att dennes egen transrunifiering och translittering (s. 35) inte stämmer överens med hans reproduktion av stenen (se fig. 1).

Den del av inskriften som vi bara känner från Dybeck avbildas av honom såsom Wessén återger den, men slutet (med vänderunor) återges i Dybecks egen translitterering bara som ...SKAT.K. Eftersom detta endast är en tolkning bör man liksom Wessén utgå från den tryckta teckningen. Enligt denna utgör U 1054 alltså ett minnesmärke efter [skatnik]. Magnus Källström (2007 s. 273) menar att det inte är »omöjligt att ristningen har varit tillägnad Gudfasts egen far», men att dennes namn kanske snarast återfinns på U 919, om nu

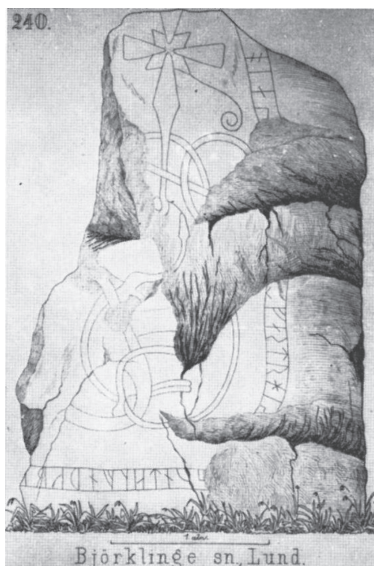

Fig. 1. U 1054 Lund enligt Richard Dybecks tryckta teckning.

den Gudfast som där tillhör stenresarna är samme man som ristaren av U 1054. För tolkningen av den aktuella runföljden är släktskapsfrågan av underordnad vikt.

Varken Dybeck eller Källström gör något försök att tolka [**skatnik**], även om den senare (2007 s. 273) misstänker att den har innehållit ett namn, vilket enligt min mening är det självklara. Wessén förutsätter också detta med sin kommentar (i SRI 9 s. 323): »Vad 13–19 **skatnik** är för ett namn, om det nu är rätt läst, kan icke med säkerhet avgöras.» Det har också tagits upp i NRL (s. 302) under otolkade belägg; runföljden återges där som [...**skatnik**], vilket lämnar öppet för att den kan vara skadad i början, något som naturligtvis är fullt möjligt. Här räknar jag dock med att vi har att göra med en komplett runföljd avseende ett mansnamn i akusativform, utvisat av attributets form *faður*.

I första hand bör man vid en tolkning av runföljden [**skatnik**] utgå från att läsa just så. Det är dock svårt att föreslå något lämpligt ord som skulle kunna ingå i en vikingatida mansnamnsbildning. Ett alternativ är fsv. *skatning* f. 'beskattning; uppskattning, värdering'. En maskulin nomen agentis-bildning till detta ord kunde vara runsv. **skatningr*,¹ jfr fsv. *skatnings man*, *skatninga man* m. 'värderingsman' och *skatman* m. 'uppbördsman, värderingsman' (Sdw, Sdw Suppl.). Men dessa ord med sina särskilda betydelser synes vara påverkade av tyska förebilder, även om det inte kan uteslutas att de som tog upp skatt under vikingatiden, t.ex. för kungens räkning på Gotland, kan ha benämnts **skatningar*. Man hade dock för en sådan funktion under vikingatiden snarare väntat sig en ordbildning utifrån *giald* 'gäld, uppbörd, betalning', jfr U 614 *þā þæir giald tōku ā Gutlandi* 'då de tog gäld på Gotland'.

Yrkesbeteckningar är representerade i det runsvenska namnmaterialet om än sparsamt, t.ex. *Dōmari* 'domare' (NRL s. 56), *Kaupī* 'köpare, köpman' och *Kaupmaðr* 'köpman' (Källström 2008 s. 39–41), *Smiðr* 'smed' (NRL s. 200), *Stýr(i)maðr* 'styrman' (a.a. s. 207) och möjligen, men enligt min mening tveksamt, även *Sūtari* 'skomakare' (a.a. s. 211). Men vissa av dessa är knappast yrkesbeteckningar i egentlig mening, och själva verksamheterna är i nästan alla fall mer konkreta än den för en hypotetisk värderingsman eller skatteuppbördsman.

Det finns därför anledning att ta fasta på Wesséns reservation »om det nu är rätt läst» (se ovan), men inte så mycket det antydda tvivlet på Dybecks avbildning utan snarast identifikationen av det han och Wessén själv tyckt sig kunna utläsa. Den sista runan i följden [**skatnik**] bestod enligt Dybeck av en huvudstav med mycket högt ansatt bistav, medan den första **k**-runan snarast har en ganska lågt ansatt bistav. Även **f**-runan i [**faþur**] har lågt ansatt undre bistav

¹ Magnus Källström framförde vid kollokviet Runråd 80 den 15 september 2016 en annan tolkningsmöjlighet utgående från ett **Skatningr*, men det lämnar jag till honom att utveckla.

och den i ...**pf**astr är tämligen bred. Det är därför av intresse att studera hur ristaren utformar **k**-runorna i sina övriga ristningar. Detta är dock ingen helt lätt sak att avgöra.

Att det är Gudfast som är ristaren av U 1054 antas av såväl Wessén som Källström (2007). Enligt den senare (s. 273) har Gudfast signerat ytterligare två stenar, U 918 och den numera försvunna U 1116. På den förra har de tre **k**-runorna normalt ansatta bistavar, vilket också gäller **f**-runorna; på den senare varierar runformerna mellan de tre avbildningarna så pass mycket att det är svårt att bilda sig en säker uppfattning om bistavarnas placering. I de inskrifter som Källström (a.st., not 292) synes vilja tillskriva Gudfast har **k**-runan i allmänhet normalform. I **skalti** *Skaldi* på U 1107, intressant nog ristat med vändrunor, och i **auk** (två ggr) på U 1111 är dock bistavarna rätt högt ansatta, dock inte fullt så mycket som på U 1054. Icke desto mindre kan man inte utesluta att Dybeck avbildat **k**-runan med högt ansatt bistav (i huvudsak) korrekt och att detta är en form som verkligen ingick i Gudfasts uppsättning av rungrafer.

Frågan är om någon annan lösning erbjuder sig. Även om det ovan diskuterade runtecknet med kort, rak bistav uppe till höger alltså skulle kunna vara ett **k** står också en annan möjlighet till buds. Som Wessén påpekar (i SRI 9 s. 323) har Dybeck inte sett runa 5 **p**, vilket öppnar för möjligheten att han också missat andra ristningsspår. Enligt Wessén (a.st.) har inskriften också »varit grunt huggen och rätt otydlig». Därmed är det tänkbart att Dybeck inte sett en undre bistav (eller att den har varit skadad) på en hypotetisk **f**-runa. Det skulle förklara den förmenta **k**-runans ovanliga form. Av intresse i detta sammanhang är att Dybeck uppenbarligen använde sig av pappersavtryck som underlag för sina avbildningar (se Källström 2015 s. 70, not 2 och 3), vilket kan negativt påverka återgivningen av svårlästa tecken.

En läsning [**skatnif**] ger också mer intressanta tolkningsmöjligheter. Närmast skriftbilden ligger ett **Skatnæf* (ack.), vars efterled synes vara 'näbb, näsa' och vars förled skulle kunna innehålla ett *skati* m. med de skiljaktiga betydelseerna 'hövding, mann' och 'trestamme utan greiner' (NorrO) samt 'det översta (el. yttersta), topp, spets (av ett träd el. annan växt, av en gren el. dyl.' (Sdw Suppl.). Det senare skulle kunna jämföras med namnbildningar som *Þællinæfr* 'furunäsa' (U 325) och *Æikinæfr* 'ekenäsa' (U 472) vilka också utgår från träd-beteckningar som förled. Jag har ändå svårt att se en liknande namnlåtningsgrund i en trädstam utan grenar eller i en trädtopp, medan det för de två senast nämnda namnen ligger nära till hands att utgå från dessa träds bark som på något sätt kan ha liknats vid en näsas yttre.

Jag vill därför pröva en annan möjlighet, nämligen att vi har att göra med ett **Skatnæfr* 'skatnäbb, -näsa', ett absolut använt binamn utgående från en runsvensk motsvarighet till den fornsvenska och fornvästnordiska fågelbeteckningen *skata* (*Pica pica*). Man kan här jämföra med binamnsbildningar

som fvn. *Dúfunef*, *Hauknefr* och *Krákunef* samt vad beträffar första leden också *Skøtulær* 'skatlår' (se Lind Bin.). De tre första exemplen belägger att fågelnäbbar kunde vara namnlåtande under fornnordisk tid. Jag förmodar att det är näsans utseende på bäraren som gav upphov till namngivningen. Det senaste exemplet visar att också skatan kunde ingå i namnbildningar bestående av en fågelbenämning och en kroppsdelsbeteckning. Att fåglar i allmänhet var populära namnlåtarobjekt står också klart (Williams 2012 s. 333 f.).

Men namnet *Skøtulær* belyser också ett möjligt problem med den ordbildning jag förutsätter, nämligen att man hade väntat sig ett runsvenskt *Skatunæfr* (eller *Skøtunæfr*), jfr fsv. *skatuæg* 'skatägg' (Sdw).

I nysvenskan har sammansättningar med ordet *skata* mestadels formen *skat-* men det gäller främst yngre belägg (SAOB S 3603) och alltså inte de två fornspråkliga beläggen som nämnts ovan. Det finns dock en gammal sammansättningsprincip av typen *bogmaðr*, alltså av *bogi+maðr* (Moberg 2002 s. 48 med litt.). Sammansättningar kan i fornspråket vara stamkomposita eller kaskomposita (»äkta» resp. »oäkta» enligt Wessén 1971 s. 77). Den förra typen räknas som den ursprungliga även om också den senare är uråldrig. Alla starka substantiv (utom *ia*-stammar) i stamkomposita förlorar genom synkopen sin vokal, t.ex. isl. *landbúi*. Vad som kanske inte är lika känt är att även de svaga substantivens *n*-stammar får samma form. Lennart Moberg (2002 s. 48) påpekar att: »För svenskans del saknas en samlad framställning av 'typen *bogmaðr*'. Typen har över huvud taget rönt påfallande ringa uppmärksamhet.» Han noterar (a.st.) dock också att maskulina bildningar är klart vanligare än feminina, men former med *bryn-* och *kvenn-* förekommer ändå. Moberg anför (s. 49 f.) också ett antal ortnamn med denna sammansättningstyp.² I modernt språk är starka feminina stamkomposita vanliga. Att så få fornspråkliga belägg har identifierats i litteraturen beror sannolikt mer på att fenomenet undersökts dåligt än att de helt skulle saknas. Exempel hämtade från NorrO som *krákneflingar*, ättlingar till den (*Þorðr*) *Krákunef* som nämnts ovan, och *rjúperki* 'riphane', jfr *rjúpa* 'ripa', är suggestiva men inte bevisande.

Även om det inte finns andra namnbildningar i runnordiskan utgående från fågelnäbbar har näsan där, liksom i fornisländskan, blivit namnlåtande. Två (ursprungliga) binamnsbildningar i runsvenskan som nämnts ovan förtjänar här särskild uppmärksamhet, nämligen *Þællinæfr* och *Æikinaæfr*.

Om inte det saknade fragmentet med de av Dybeck avbildade runföljderna återfinns, kan vi inte fastställa hur pålitlig hans läsning är. Tills vidare får vi nöja oss med att vid tolkningen utgå från det underlag som finns. Den fader som omnämns på U 1054 har ett namn som kan läsas [*skatnik*] eller [*skatnif*].

² Namnet *Gödåker* som Moberg behandlar och menar innehåller ett feminint stamkompositum har dock tolkats på annat sätt av Lennart Elmevik (2007).

Den förstnämnda läsningen ger inget för mig trovärdigt tolkningsalternativ. Den senare erbjuder däremot två alternativ, ett som ordbildningsmässigt utan problem kan utgå från ett *skati* m., ett annat som namnbildningsmässigt passar bättre, nämligen, att [skatnif] ska ses som representerande en akkusativform av ett runsvenskt mansnamn *Skatnæfr* 'han med näsa som en skata'. Denna uppsats har i första hand haft syftet att uppmärksamma ett intressant namnbelägg, oavsett slutgiltig tolkning.

Litteratur

- Dybeck, Richard, 1860–1871: Sveriges runurkunder 1. Stockholm.
- Elmevik, Lennart, 2007: *Gödåker* – ett försök till nytolkning. I: NoB 95. S. 29–38.
- Källström, Magnus, 2007: Mästare och minnesmärken. Studier kring vikingatida runristare och skriftmiljöer i Norden. Stockholm. (Stockholm studies in Scandinavian philology N.S. 43.)
- 2008: Ett tidigare otolkat mansnamn och ett defekt ortnamn på runstenen U 707 i Kungs-Husby kyrka. I: SAS 26. S. 35–45.
- 2015: Kungen, bryten och märket. Till tolkningen av runblocket U 11 vid Hovgården på Adelsö och något om runstenarnas placering. I: SaoS. S. 67–86.
- Moberg, Lennart, 2002: *Gödåker* som språkligt problem. I: NoB 90. S. 44–52.
- U = Runristning i UR.
- Wessén, Elias 1971: Svensk språkhistoria 2. Ordbildningslära. 5 uppl. Stockholm.
- Williams, Henrik, 2012: Till tolkningen av personnamnet **suau** på Vanstastenen (Sö 254). I: Namn på stort och smått. Vänskrift till Staffan Nyström den 11 december 2012. Red. Katharina Leibring (huvudred.), Leif Nilsson, Annette C. Torensjö & Mats Wahlberg. Uppsala. (Skrifter utgivna av Institutet för språk och folkminnen. Namnarkivet i Uppsala B:12.) S. 331–335.

Summary

An uninterpreted man's name on the rune stone at Lund,
Björklinge parish (U 1054), and a word formation problem

By Henrik Williams

The rune stone U 1054 at Lund in Björklinge parish was already badly damaged when it was discovered in 1860, and since then a piece of the lower part of the stone has been lost. According to Elias Wessén, partially based on a drawing by Richard Dybeck, the inscription read as follows:

... oias ... þfastr hi ... [skatnik faþur -...]

... [Gu]ðfastr hi[ogg?] ... faður ...

‘... Gudfast carved(?) ... father...’

The sequence **skatnik** has never been interpreted, but clearly represents a man’s name. It has not, though, been possible to find a credible interpretation based on the suggested reading. As the branch of the last **k**-rune is placed remarkably high up, it is possible that this character is a damaged or misread **f**. That would open the way for the reading **skatnif**, which can most credibly be understood as an accusative form of **Skatnæfr*, a pet name or nickname for a man with a nose resembling a magpie’s beak (Old Swedish *skata* ‘magpie’). Words for birds and parts of bodies are not uncommonly found in Old Norse bynames.

Förkortningar

a.a.	= anförda arbete	jb	= jordebok
ANF	= Arkiv för nordisk filologi	jr	= jordregister
APhS	= Acta Philologica Scandinavica	KA	= Kammararkivet (i SRA), Stockholm
a.st.	= anförda ställe	kb	= kyrkbok
bek	= beskrivning till ekonomisk karta	KB	= Kungliga biblioteket, Stockholm
BNF	= Beiträge zur Namenforschung	KL	= Kulturhistoriskt lexikon för nordisk medeltid
BSH	= C. G. Styffe, Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver	KrA	= Krigsarkivet (i SRA), Arninge (Täby)
DAG	= Dialekt-, namn- och folkminnesarkivet i Göteborg, samlingar, Isof	LB	= M. Lundgren, E. Brate & H. Lind, Svenska personnamn från medeltiden (SvLm 10:6–7)
DAL	= Dialekt- och ortnamnsarkivet i Lund, samlingar, Isof	Lind	= E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn ock fingerade namn från medeltiden (1905–15)
DAUM	= Dialekt, ortnamns- och folkminnesarkivet i Umeå, samlingar, Isof	Lind Bin.	= E. H. Lind, Norsk-isländska personbinamn från medeltiden (1920–21)
db	= dombok	Lind Suppl.	= E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn ock fingerade namn från medeltiden. Supplementband (1931)
DD	= Diplomatarium Danicum	LMA	= Lantmåterimyndigheternas arkiv, Landsarkivet i Härnösand, SRA
DDal	= Diplomatarium Dalecarlicum	LSA	= Lantmåteristyrelsens arkiv, SRA
DFU	= Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala, samlingar, Isof	LSB	= Linköpings stadsbibliotek: Stiftsbiblioteket
DGP	= Danmarks gamle Personnavne	LSBp	= pergamentsbrev i LSB
DMS	= Det medeltida Sverige	LUB	= Lunds universitetsbibliotek
DN	= Diplomatarium Norvegicum	LUP	= L. Peterson, Lexikon över urnordiska personnamn (https://www.isof.se/lar-dig-mer/publikationer/publikationer/2004-10-10-lexikon-over-urnordiska-personnamn)
DOR	= Digitala ortnamnsregistret, Isof (https://ortnamnsregistret.isof.se/place-names)	ml	= mantalslängd
DRA	= Rigsarkivet, Köpenhamn	mtl	= mantal
DRAp	= pergamentsbrev i DRA	NAU	= Namnarkivet i Uppsala, samlingar, Isof
DRApp	= pappersbrev i DRA	NE	= O. Rygh, Norske Elvenavne
DS	= Danmarks Stednavne	NEn	= Nationalencyklopedin
DSt	= B. Jørgensen, Danske stednavne (3. udg., 2008)	NG	= O. Rygh, Norske Gaardnavne
DSÅ	= J. Kousgård Sørensen, Danske sø- og ånavne (1968–96)	NoB	= Namn och bygd
ek	= ekonomisk karta	NPL	= K. Kruken & O. Stemshaug, Norsk personnamnleksikon (2. utg., 1995)
EPNS	= English Place-Name Society	NRA	= Riksarkivet, Oslo
FMU	= Finlands medeltidsurkunder	NRL	= L. Peterson, Nordiskt runnamnslexikon
gd	= gård	NS	= Nysvenska studier
G	= Generalstabens karta över Sverige		
GFR	= Konung Gustaf den förstes registratur		
glk	= geologisk karta		
hd	= härad		
hgd	= herrgård		
HT	= Historisk tidskrift		
ib.	= ibidem (på samma ställe)		

NSL	= Norsk stadnamnleksikon. Red. av J. Sandnes & O. Stemshaug (4. utg., 1997)	SOB	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Blekinge län
OAU	= Ortnamnsarkivet i Uppsala, samlingar, Isof	SOD	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Dalarnas län
OAUjb	= excerpter i OAU ur kameralt material i KA	SOH	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Hallands län
ODS	= Ordbog over det danske Sprog	SOHä	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Hälsingland
OGB	= Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län	SOJä	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Jämtlands län
or.	= original	SOJö	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Jönköpings län
OSD	= Ordbok över Sveriges dialekter	SOKa	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Kalmar län
OSDs	= Ordbok över Sveriges dialekter, samlingar, Isof, Uppsala	SOKo	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Kopparbergs län
OUN	= Ortnamnssällskapet i Uppsala. Namnspalten i UNT	SOL	= Svenskt ortnamnslexikon. Red.: M. Wahlberg (2 rev. uppl. 2016)
OUÅ	= Ortnamnssällskapets i Uppsala årskrift	SoS	= Språk och stil
raä+nr	= nummer i fornminnesregistret, RAÄ	SOSk	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Skaraborgs län
RAÄ	= Riksantikvarieämbetet, Stockholm/Visby	SOU	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Uppsala län
rep.	= Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis	SOV	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Värmlands län
RGA	= Reallexikon der germanischen Altertumskunde (2. Aufl., 1973–2007)	SOVm	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Västmanlands län
SAOB	= Ordbok över svenska språket utg. av Svenska akademien	SOVn	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Västernorrlands län
SaoS	= Saga och Sed	SOÅ	= Sydsvenska ortnamnsällskapets årsskrift
SAS	= Studia anthroponymica Scandinavica	SOÄ	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Älvsborgs län
SD	= Svenskt diplomatarium	SOÖg	= Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Östergötlands län
SDa	= Diplomatarium Svecanum. Appendix. Acta pontificum Svecica	SRA	= Riksarkivet, Stockholm/Arninge (Täby)
SDns	= Svenskt diplomatarium [ny serie] från och med år 1401	SRAp	= pergamentsbrev i SRA
Sdw	= K. F. Söderwall, Ordbok öfver svenska medeltidsspråket (1884–1918)	SRApp	= pappersbrev i SRA
Sdw Suppl.	= Ordbok öfver svenska medeltidsspråket. Supplement (1925–73)	SRP	= Svenska Riks-Archivets pergamentsbrev
skg	= skeppslag	SvLm	= Svenska landsmål och svenskt folkliv
SkO	= Skånes ortnamn	T	= Topografisk karta över Sverige (Terrängkartan)
Skoklp	= pergamentsbrev i Skoklostersamlingen, SRA	tg	= tingslag
SMP	= Sveriges medeltida personnamn	tl	= tiondelängd
SMPs	= Sveriges medeltida personnamn, samlingar, Isof, Uppsala	u.d.	= utan datum
SMR	= Svenska medeltidsregister 1434–1441	u.o.	= utan ort
sn	= socken	ULMA	= Uppsala landsmålsarkiv, samlingar, Isof
SNF	= Studier i nordisk filologi	UUB	= Uppsala universitetsbibliotek
		UUBp	= pergamentsbrev i UUB
		UUBpp	= pappersbrev i UUB

u.å.	= utan år	ÖNON	= Övre Norrlands ortnamn. Ortnamnen i Norrbottens län
vid.	= vidimation		
Vjb	= Kong Valdemars Jordebog. Udg. ved S. Aakjær (1926–45)	ÖNOV	= Övre Norrlands ortnamn. Ortnamnen i Västerbottens län

